

Autópálya Biharban (sem): a semmi emlékműveinél

Megnéztük a semmit Csatár és Szalárd között. Ez a semmi része annak a nagyobb semminek, ami immár 12 éves, és és z a k-erdélyi autópályának mondják. Nagyon sok pénzt nyelt el, és nagyon sokszor ígérték a befejezését.

pálya-társaság (CNADNR) vezérigazgatója, Narcis Neaga még két hete is azt állította: már az idén újakezdődhet a munka a magyar-román határ melletti szakaszon, azaz itt. Ám azóta sem történt semmi, a helyszínen járva egyetlen munkást vagy munkagépet sem láttunk tegnap.

Most is ígérik. Vannak azonban, akik betartatnák ezt.

Rozsdásodó fémszerkezet és néhány betonmonstrum magasodik Hégyközcsatár és Szalárd között. Mint Bihar megyében és az országban többfelé is. Itt lett volna az erdélyi autópálya egyik felüljárója – ám sem a felüljáró, sem a sztráda nem készült el, annak dacára sem, hogy rengeteg pénzt nyelt el a projekt az elmúlt tizenkét év alatt. A Csatár és Szalárd környéki, rég megkezdett és rég abbahagyott munkálatok helyszínén jártunk. A sajtónak szervezett terepszemle után ott tartott ugyanis tájékoztatót az ügyben több olyan szervezet és egy településvezető, akik közösen újabb lépéseket próbálnak tenni az autópálya Bihar megyei építésének folytatásáért.

Az elhagyott építkezési területen magasodik, félig sem elkészült felüljárók mintha a semmi emlékművei lennének: annak a rengeteg politikusi ígéretnek a mementói, amelyekkel választásokat is lehetett nyerni, és annak a rengeteg pénznek, amit a gyanús körülmények között kiválasztott kivitelezőnek adtak, amely végül nem építette meg a sztrádát, majd más kivitelezőkkel sem készül tovább az út. A Brassó és Bors között tervezett 415 kilométeres észak-erdélyi autópálya megépítésére 2003-ban írt alá megállapodást a kormány az amerikai Bechtellel, de miután csak 52 kilométer épült meg Gyalu és Aranyosgyéres között, felbontották a szerződést.

Újabb versenytárgyalásokat írtak ki több szakaszra, a nálunk lévőre is van nyertes – az Országos Útügyi és Autó-

A Bihar Megyei Vállalkozók Szövetségének (FPB) három vezetője ott helyben bejelentette: Victor Ponta miniszterelnöktől írásban kérik még a héten a CNADNR teljes vezérkarának menesztését, és olyan új csapat kijelölését, amely megindítja a munkálatokat.

Ki fölöz ebből?

A sáros, gödrös földúton elötykölődő, pocsolyákon átvánszorgó autóikból nézik páran, ahogy az út mentén pár öltönyös figura nyilatkozik kamerákba, néz fényképezőgépekbe és beszél diktafonokba, mögöttük pedig az égnek meredő, régóta rozsdásodó fémvázak és formát végül sosem öltött betonépítmény-kezdemények, meg rengeteg gaz. Így nézett ki az, hogy néhány cselekvésre elszánt tisztviselővel felkerestük a soha el nem készült észak-erdélyi autópálya magyar-román államhatár mellett épülő szakaszát.

A vasbeton sokat kibír, így bár romlik az állaga, ez csak lassan történik tehát akár most is folytatni lehetne még az építkezést. Itt például felhajtó és felüljáró lett volna, és lehetne akár ezután is. Mégsincs semmi, egy munkagép, egy munkás sem sehol. A szervezetlenség mellett ugyanis vélhetően obskúrus érdekek is akadályozzák a sztrádaépítést. És mint az lenni szokott, pénz van a dologban, anyagi érdekek is fékezik az egészet. Az országos Útügyi és Autópálya-társaság (CNADNR) vezérigazgatója, Narcis Neaga nemrégiben is az ígérte még, hogy hamarosan folytatják az utépítést ezen a szakaszon is – de sehol semmi.

A Bihar Megyei Vállalkozók Szövetségének (FPB) egyik képviselője a helyszínen megsúgta: tudomása szerint Neaga azt mondta, fognak itt dolgozni, de előbb az egész észak-erdélyi autópálya terveit újra kell csináltatni. „Márpedig sokaknak meg épp itt van a pénz. A mindenféle tervek és hatástanulmányok újra és újra való elkészíttetésében, amelyek jó sokba kerülnek” – tette hozzá.

Ezt az elméletet megerősíteni látszik, hogy nemrégiben olyan vita is fellángolt, amely szerint a sztráda nyomvonala lehet, de nem biztos, hogy érintene természetvédelmi területeket is – és jó lenne új hatástanulmányokat is készíttetni emiatt...

A Csatár és Szalárd közötti részen megejtett terepszemle után a Bihar Megyei Vállalkozók Szövetségének (FPB) három vezetője, Ioan Lucian, Constantin Jurca és Vasile Fonoage közölte: az országos Útügyi és Autópálya-társaság (CNADNR) vezérigazgatójának és munkatársainak lemondását kéri, mégpedig írásban, hivatalosan, ám mivel ez vélhetően nem fog megtörténni, a miniszterelnökhöz és a szakminiszterhez is beadványt juttatnak el, a szóban forgó útügyi felelősök menesztését követelve.

És hogy mi változna ezzel? A kezdeményezők szerint a CNADNR a fő felelős azért, hogy még most sem folytatódik az autópálya építése, ezért új vezérkar kellene, hogy egyáltalán esély legyen. Emellett a FPB bejelentették: olyan vegyes bizottság létrehozását is kéri, amelyben a kormányzat és a CNADNR emberei mellett az ő képviselőik is jelen lennének, és együtt próbálnák sürgetni az építést. Vitályos Barna, Csatár polgármestere elmondta: úgy volt, hogy a sztráda Csatár és Szalárd környékén is felhajtóval rendelkezett volna, de előbb a tervek módosításakor ez kikerült, majd a munkálatok sem folyótak.

Pedig a sztráda megépülése segítene oldani a települések relatív elszigeteltségét, ráadásul az autópálya hiánya a megye gazdaságának is rossz, azaz mindannyiunk zsebére megy a dolog.

Ott volt egy szállítási cég képviselője is, aki az összes szállítmányozó nevében beszélt. A Rozoti nevű vállalkozás részéről Szilágyi Gyula elmondta: csak Bihar megyében több mint 1000 szállítmányozó van, az ő vállalkozásaikat is rontja, hogy a mai napig nincs sztráda.

A FPB egyik képviselője pedig azzal érvelt: a termálturizmus romániai fővárosa is vagyunk, emellett itt van Románia nyugati kapuja, a borsi határátkelő is, de ahogy ezen bejönnek turisták és/vagy vállalkozók, rendes úthálózat már nincs. Márpedig a légi közlekedés gyakorlatilag nem megoldás Várad környékén, ahogy a vasút sem. Tehát csak a sztráda jelentene megoldást.

Gyanús...

A kezdeti tervek szerint 2012 novemberére készen kellett volna lennie a Bihar megyében lévő autópálya-szakasznak. Legutóbb pedig a CNADNR vezetője azt ígérte, hogy 2016-ig lesz készen. Nos, 2012 már rég elmúlt, 2016 meg már itt van, még sincs sztráda, de még csak nem is dolgoznak rajta most sem.

Amúgy a CNADNR vezérigazgatója legutóbb a múlt hónap 24-én járt itt, és nagyváradi tájékoztatóján akkor azt mondta: már az idén újratelezhető a munka az észak-erdélyi autópálya magyar-román államhatár mellett épülő szakaszán. Narcis Neaga azt is állította: az építőtelepet legkésőbb 2016-ban újra megnyitják az államhatár romániai ol-

dalán fekvő Bors és Berettyószéplak közötti 60 kilométeres szakaszon.

Itt az amerikai Bechtel társaság a pályaépítési munkálatok mintegy 50 százalékát végezte el, mielőtt a társasággal a román kormány felbontotta a szerződést.

A román útügyi társaság áprilisban hirdette ki a pályaszakasz befejezésére kiírt pályázat győztesét. Narcis Neaga elmondása szerint a győztes román-spanyol konzorcium azért nem kezdhetett el eddig a munkát, mert olyan műszaki tervet mutatott be, amely nem felelt meg teljes mértékben a követelményeknek.

Ezért a hatóság a műszaki terv kijavítását kérte. „Ha a (Bechtelnek kibocsátott) régi építési engedély szerint lehet folytatni az építést, akkor kétségkívül, már az idén el lehet kezdeni a munkát. Ha viszont környezeti hatásai vannak a terv módosulásának, akkor meg kell várni a környezetvédelmi hatóság új engedélyét” – mondta.

A vezérigazgató hozzátette, októberben kiderül, hogy szükség lesz-e új környezetvédelmi engedélyre. Az most van.

És tehát egyre több Bihar megyei érdekelt kételkedik, egyrészt az állandó tanulmány iratások szükségességében, másrészt abban, hogy a munkálatokat valóban újratelezdik mostanában.

A Bihar Megyei Vállalkozók Szövetségének képviselői, azaz számos vállalkozó épp ezért sürgetné a fent vázolt módokon is a konkrét lépéseket. Mint hozzátették, „ez nem politikai lépés, ez simán üzleti, szakmai megfontolásokból fontos, a sztráda ugyanis fellendítené a gazdaságot is, azaz az egész térségnek nagyon kellene már”.

Ígérgetések Biharban is

A Brassó és Bors között tervezett 415 kilométer hosszú észak-erdélyi autópálya megépítésének ügye 2003 óta húzódik. Akkor szerződött le a román kormány az amerikai Bechtel társasággal, de sok-sok év és sok stagnálás után a felek közös megegyezéssel felbontották a szerződést.

A román hatóságok újabb versenytárgyalásokat írtak ki több szakaszra.

A Bors és Berettyószéplak közötti szakasz befejezésére kiírt versenytárgyalás győzteseként a spanyol Corsan Rt. és Corviam Construcción Rt., valamint a román Consinit Kft., Road Consulting & Design Solution Kft. és a Via Design KFT. társaságok konzorciumát hirdette ki a hatóság.

Az építőnek 24 hónap alatt kell(ene) elvégeznie a tervezési és építési munkákat, és az átadás után 30 hónapra kell garanciát vállalnia. A konzorcium áfa nélkül 701 millió lejes ajánlatot tett.

Ioan Rus korábbi szállításiügyi miniszter közlése szerint a pályaszakasz építését Románia saját forrásokból finanszírozza. Az Európai Unió ugyanis az észak-erdélyi autópályának csak az Aranyosgyéres és Marosvásárhely közötti szakasza megépítéséhez nyújt támogatást.

Ami a Bihar megyei szakaszt illeti, annak kapcsán a Bihar Megyei Vállalkozók Szövetségének (FPB) egyik képviselője tegnap lapunknak elmondta: ezen a részen a zilahi Consinit Kft. lenne a fő kivitelező, de – tette hozzá – „mi hetente beszélünk velük, és mindig csak ígérgetik, hogy most már aztán tényleg elkezdik – de íme, semmi”...

Méltóságteljesen emlékeztek a 13 aradi vértanúkra

Vasárnap délelőtt, 2015 október 4-én a hegyközcsatári református templomban méltóságteljesen emlékeztek a tizenhárom aradi vértanúkra

Vasárnap délelőtt, 2015 október 4-én a hegyközcsatári református templomban méltóságteljesen emlékeztek meg az Aradon 1849 október 6-án kivégzett honvédtisztekre. Az aradi vértanúk azok a magyar honvédtisztek voltak, akiket a szabadságharc bukása után az 1848–49-es szabadságharcban játszott szerepük miatt Aradon végeztek ki. Bár az Aradon kivégzett honvédtisztek száma tizenhat, a nemzeti emlékezet mégis elsősorban az 1849. október 6-án kivégzett tizenhárom honvédtisztest nevezi így, gyakran használva a tizenhárom aradi vértanú, illetve az aradi tizenhármak elnevezést is – tudtuk meg Miklós Csaba lelkipásztortól.

“Jaj, de búsan süt az őszi Nap sugára
Az aradi várbörtönnek ablakára
Szánja azt a tizenhárom magyar vitézt
Ki a tömlőc fenekén a halálra kész

Seregünkben volt mindegyik generális
Diadalmas győzedelmes száz csatán is
Bátran néznek szeme közé a halálnak
Hiszen véle szemközt nem csak egyszer álltak

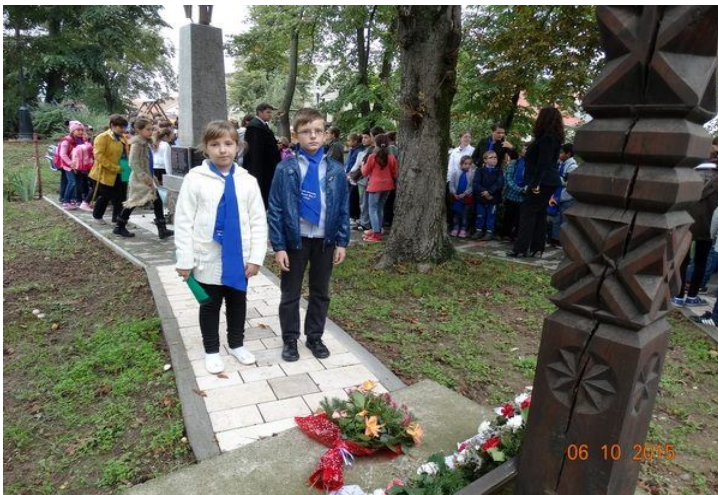
Elítélték sorba mind a tizenhármat
Szóttak - fontak a nyakukba ezer vádat
Elnevezték felségsértő pártütőknek
Mert a magyar szabadságért harcra keltek

Uram Fia az ítélet akasztófa
Mintha gyáva útonálló lettek volna
Mintha méltók nem volnának egy lövésre
Katonákhoz, férfiakhoz illőbb végre

Aradi vár, aradi vár, halál völgye
Tizenhárom magyar vitéz temetője
Mindannyian együtt lesznek fenn az Égben
Vértanúk ők árva hazánk szent ügyében” – csendült fel vasárnap délelőtt a gyülekezetkórusának megemlékező előadásában, hiszen ők mindig szolgálnak bármilyen ünnepségen. A Hegyközcsatári Kersztyén Ifjak Együttese egy zenés – verses összeállításban emlékeztette a jelenlévőket az eseményekről. A református templom Úrasztalán körbe ki voltak helyezve a vértanúk fényképei, mellettük a kegyelet gyertyái, amelyet a nevek elhangzása után gyújtott meg egy fiatalember. A templomi megemlékezést követően a jelenlévők kivonultak a templomkertben felállított kopjafához, ahol Sztankovics Gyula kultúrreferens osztotta meg megemlékező gondolatait, majd elsőként a református gyülekezet képviselőjében Miklós Csaba lelkipásztor, Mészáros Károly főgondnok és Molnár István gondnok, majd a Hegyközcsatár községi és a helyi RMDSZ képviselőjében Nagy Sándor és Lakatos Norbert elnökök helyezték el a megemlékezés és kegyelet koszorúját. A megemlékezés végén a jelenlévők elénekelték nemzeti imánkat, a Himnuszt.

Tóth Zs

Az aradi vértanúkra emlékeztek a csatári iskolások

Akár egykoron, borongós őszi időjárásban méltóságteljes megemlékezést tartottak a hegyközcsatári iskolások, tanítók, tanárok, alkalmazottak a református templomban, ahol Miklós Csaba Péter lelkipásztor a János 15:16, alapozta igemagyarázatát, „Nincsen senkiben nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja az ő barátaiért.”- hangozott a megemlékező ige. „Ma a nemzet gyásznapján, minden magyar ember az Aradon kivégzett tizenhárom tábornokra emlékezik azokra, akik életüket áldozták a szabadságért... ma megkérdezhetjük, hogy van-e áldozatuknak értelme?

Az áldozatnak csak akkor van értelme, ha elfogadjuk azt,

mert áldozatot hoztak az aradi kivégzettek és mindazok, akik életüket adták a szabadságért az utókor számára.”- szólott a gyerekekhez igemagyarázatában a lelkipásztor.

A megemlékezéshez méltóan öltözve a gyerekek iskolájuk kék nyakkendőjével egy verses-zenés összeállítással emlékeztek az aradi tizenhárom vértanúkra, sok-sok ismert költőnk verseivel és ide illő zenével. Társaik és a jelenlévők méltóságos alázattal hallgatták végig a prédikációt, valamint a Bálint Beáta magyar irodalom szakos tanárnő, Karácsony Éva és Bak Orsolya tanítónők által felkészített lelkes gyerek csapat megemlékező összeállítását. „Egy az Isten egy a nemzet!”- csendült fel a gyerekek ajkán az ismert dal, akik büszkén énekelték a többi nemzeti dalainkkal együtt, a magyar nemzet gyásznapján, büszkén adták tudomására mindenkinek, hogy 166 év után ők, mint magyar nemzetünk legfiatalabb generációja alázattal és kegyelettel emlékeznek azok előtt, akik életüket adták értünk a későbbi utókor szabadságáért.

A templomi megemlékezést követően a jelenlévők kivonultak a templomkertben felállított kopjafához, ahol egyperces néma csennel és egy csokor virággal rótták le kegyeletüket a vértanúk tiszteletére, majd elénekelték nemzeti imánkat a Himnuszt. A kegyelet virágait a csatári iskola nevében Berta Lara és Mészáros Kristóf helyezték el a kopjafa tövében lévő emléktáblánál.

Tóth Zs

Szüretibál és multság Hegyközcsatárban

Hegyközcsatárban és környékén a szeptember végétől novemberig tartó időszak, Szent Mihály napjától (szeptember 29.) Simon – Júdás (október 28.) napjáig, legfontosabb gazdasági, és egyben társadalmi eseménye a tengeri szedés mellett a szüret volt, amely hagyomány mai napig is él.

Még az elmúlt században is (a kollektivizálás előtt, mert eben az időben több szőlőhegyet felszámoltak pl. a Szentillyés, Kurczina) a csatári szőlőhegyen szorgoskodók éneklésétől, tréfálkozásaitól, volt hangos a vidék, amelyet a szüret befejeztével evés-ivással, mulatozással ünnepeltek meg. A Hegyközi szőlősgazdák a szőlőszedés utolsó napján nagy multságokat, felvonulást tartottak, amely este bállal zárult.

Az egykori szüretelők elmaradhatatlan kísérője volt a rezesbanda, amely gazdától-gazdáig haladva elhúzta a szüretelők nótáját, a fizetség a gazda belátására volt bízva, általában szőlőből, mustból állott. Ma már ugyan elmaradnak a nagy szüretelések és a rezesbanda, de a maguk módján ezt a hagyományt próbálják átmenteni fiataljaink, már több évtizede, hogy a legfiatalabb generáció is tovább vihesse szülei, nagyszülei szokásait, ezért minden évben a megrendezendő szüreti multságok a mai kor fejlődésével is megtartják a régmúlt idők szokásait.

A szombati hegyközcsatári szüreti multság délelőtt 10 órakor vette kezdetét a református templomban egy ökumenikus istentisztelettel, ahonnan Miklós Csaba Péter református lelkipásztor és Kruzslitz Imre római katolikus

plébános áldásaival indulhattak el behívogatni az esti szüretibálba.

A tizenegy népviseletbe öltözött pár, akik tagjai a helyi Szalmavirág néptáncsoportnak, díszes szekereken, lovas legénnyel az élen, külön szekéren a „rezesbanda”, ez alkalommal is az érmihályfalvai Nosztalgia együttes volt, elindultak Hegyközplyi, Hegyközújlak majd Hegyközcsatár érintésével behívogatni a szüretibálba. Az időjárás kedvezett az ifjaknak, szeles idő volt ugyan de az eső nem esett, mint az elmúlt napokban, még a nap is megvillantotta sugarait. A környező falvakban sokan kíváncsian és érdeklődve várták a csatári hívogatókat, ezért egy – egy kapu előtt megterített asztalon sok finomsággal, amellyel megjutalmazták a táncosokat.

Jó érzés volt látni, azt az odafigyelést és szeretetet, amelyben részesítették a fiatal táncosokat minden faluban, ők ezt érezték is, még odaadóbban táncoltak és mutatták meg tehetségüket.

Már javában lemenőben volt a Nap, amikor visszaértek a hívogatásból, egy jó és finom vacsora elfogyasztása után, amelyet a gyerekek szülei és a Polgármesteri Hivatal alkalmazottai készítettek a kultúrház konyhájában, megkezdődött az igazi szüreti bál.

A kultúrotthon egy adott pillanatban már úgy nézett ki, hogy kicsinek bizonyul, örültek is a szervezők, rendezők, akik ez alkalommal is a községi RMDSZ, a Csatári Ifjúsági Szervezet (CSATISZ) a Polgármesteri Hivatal és a szülők, akiket nagyban támogatott a község polgármestere Vitályos Barna és alpolgármestere Tóth Gyula.

Az idén a szüretibálos táncosokat ismét Mezei László készítette fel és koreografálta, hiszen ő volt már felkészítője a néptáncsoportnak más években is, sőt volt társasági táncsoport vezetője is a Crystal csoportnak, menyasszonyi ruha bemutatókat tartottak anno. Mezei László elmondása szerint alig egy hónapja kezdtek el a felkészülést (ami egyáltalán nem látszott meg a táncukon olyan ügyesek voltak), amihez képest meg van elégedve az ifjak teljesítményével. „a szülőktől kapott pozitív visszajelzések alapján már megérte számomra, hogy időt és energiát fektettem a fiatalok felkészítésébe, hiszen jó érzés volt hallani, hogy a szülő azt mondja: Laci a gyerekek örömmel megy a próbákra és az óta még fegyelmezettebb is” – mondta a koreográfus.

Az idei szüretibál is reggelig tartott, a zenészek addig húzták, amíg volt mulató vendég.

TZs

A hegyköztótteleki templom felszentelésének évfordulója

Vasárnap délelőtt, 2015 október 11-én az őszi esős időjárás ellenére sokan vettek részt a hegyköztótteleki római katolikus templom felszentelésének évfordulóján, búcsúünnepén. A templom padjai, a karzat és a bejárat tér zsúfolásig megtelt. A helyi katolikus közösség mellett ott voltak a környező települések más felekezeteinek képviselői, távoli zarándokok Nagyváradról, Nagyszalontáról, Köröstarjából és még sok más településről. Az ünnepi szentmise szónoka Dr. Lőrincz Ottó, nagyszalontai esperes-plébános volt, aki szentbeszédében szólt a templom rövid történetéről, plébánosairól. Megtudtuk, hogy a török uralom után mintegy 100 éven át néptelen volt a település. A kinéptelenedett falut 1782-ben gróf Kollonits László püspök 40 katolikus szlovák (tót) családdal újratelepítette, de ennek ellenére a település a nevet nem innen kapta.

Hegyköztótteleknek 1788-ban már önálló plébániája volt, e mellett egy kisméretű, fatornyos, zsindelellyel fedett temploma is. A mai templom, amely a falu egy kisebb dombján áll Lajcsák Ferenc nagyváradai püspök hozzájárulásával épült 1832 és 1834 között, amelyet 1834. október 12-én maga a püspök szentelt fel. A templom védőszentje Szent József, Jézus nevelőapja. A tóttelekiek minden év október tizenkettedikéhez eső legközelebbi vasárnap búcsú-és körmenettel emlékeznek templomuk megszenteléséről.

A templomot utoljára 1994-ben javíttatták Mentés József székesegyházi kanonok, főesperes idejében. A szónok azt is elmondta, hogyan vált az egykori securitáté áldozatává Drozdovszky Géza egykori tótteleki plébános 1951-ben, akit koholt vádakkal 25 évre ítélték, amelyből 12 év börtönt töltött le romániai politikai börtönökben és 2 év kényszerlakhelyen volt a Baraganban, csak azért mert kiállt a gyülekezetért, a közösségért, a templomért. „Ma nemcsak a hegyköztótteleki templomot ünnepeľjük, hanem azokat is akik hétről hétre itt imádkoztak, itt keresztelték meg kicsinyeiket, itt kötöttek házasságot (...), mert Isten nemcsak kézzel csinált templomokban lakik, ha valahol valaki imádkozik az templommá válik akkor is, ha egy kisgyerek imádkozik, vagy egy terebélyes fa árnyéka is az. (...) ha hosszú időre elmentünk kistalunkból, vagy netalán el is költöztünk, de később visszatérünk, már a messze távolból meglátjuk templomunk kicsiny

tornyát, ekkor szívünk nagyot dobban, mert soha ne feledjük a Templom Isten háza és a Mennycsászár kapuja ... Isten áldja meg mindazokat, akik bármit tettek, bármivel hozzájárultak a templom szebbé tételére.” – mondta az esperes.

A közös együttléte és az ünnep hangulatát emelte a helyi gyülekezet énekarának szolgálata Miklós Spurigán Zoltán kántorkarnagy irányításával.

Az esős, szeles időjárás miatt a körmenet elmaradt, a jelenlévők tedeum (hálaadó éneklés) éneklést tartottak, majd a szentségáldás következett. Az ünnepi szentmisén jelen voltak és szolgáltak még: Németh László tb. nyugalmazott plébános, Gyenge Béla tb. kanonok a nagyváradai Szent József testvér egyházközség plé-

bánosa, Barbut Péter köröstarjáni plébános és nem utolsó sorban az alig egy éve kinevezett hegyköztótteleki plébános Kruzslitz Imre, aki megköszönte mindenkinek a szolgálatot, a gyülekezetnek az áldozatos munkát, amivel hozzájárultak a mai búcsúünnep megszervezéséhez és megrendezéséhez.

A hegyköztótteleki ünnepség a székelyhymusz elneklésével ért véget, majd a helyi gyülekezet meghívására mindenki bevonult a kultúrházba, ahol szeretetlakomára (agapé) hívták a jelenlévőket.

Szüreti mulatság lesz Siterben

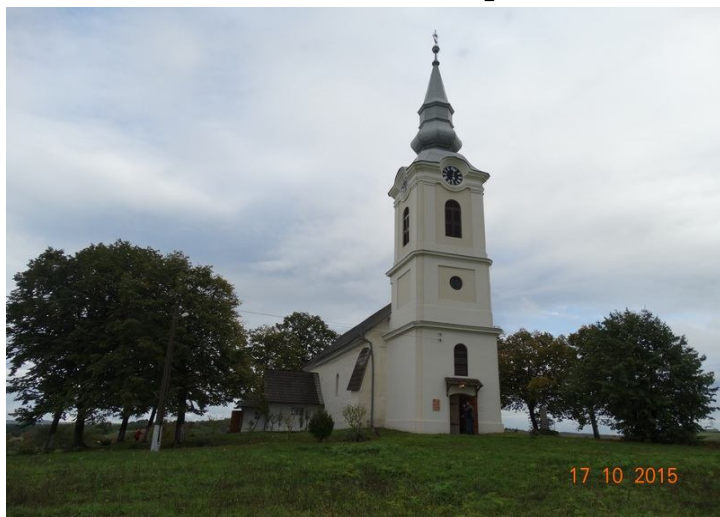
Szombaton, november 7-én ismét megrendezésre kerül Siterben a szüreti bál.

A rendezvény szombaton délelőtt 10 órakor Istentisztelettel kezdődik a siteri református templomban, majd a népviseletbe öltözött táncosok feldíszített szekereken, elindulnak a szomszédos falvakba hívogatni, Hegyköztóttelek, és Hegyközcstár érintésével, majd este 9 – kor elkezdődnek a mulatságok. Az egész est jó hangulatát, és a zenét a Slager Boys zenekar szolgáltatja.

Mivel az idén elmarad a gesztenyefesztivál ezért a szervezők egy sztárvendéget hívtak meg a még jobb szórakozás érdekében, ő nem más mint a magyarországi mulatószene kiemelkedő előadóművésze Csocsesz, aki éjjelkor a belépőtáncot követően szórakoztatja majd a jelenlévőket.

A rendezvény főszervezője és összefogója, a községi és helyi RMDSZ a szülők, a néptáncosok tagjai és a Polgármesteri Hivatal. A belépés ingyenes, büfét biztosítva, a szervezők szeretettel várnak minden szórakozni vágyót. Mottó: „LE VAGY MARADVA!”

A siteri templom restaurálás utáni megáldása és átadása

Esős, sáros, őszi idő jellemezte a 2015 október 17-ét, amikor szombat délután egy hálaadó istentisztelet keretében adták át a kívül-belül felújított, restaurált siteri Árpád-kori templomot, amelyet Csúry István a Királyhágómelléki Református Egyház-kerület püspöke áldott meg.

Jelen volt a magyar kormány részéről Dr. Puskás Imre kulturális örökségvédelemért felelős helyettes államtitkár, Szabó Ödön az RMDSZ parlamenti képviselője, Emödi Tamás építész a KREK műszaki előadója, Lángi József

székesfehérvári restaurátor, Káldi Gyula a Teleki László

Alapítvány részéről, Farkas Zsolt a KREK közigazgatási előadótanácsosa, Salánki Lóránt a KREK gazdasági tanácsosa, Hegyközsztár község polgármestere Vitályos Barna, alpolgármestere Tóth Gyula, Dukrét Géza tanár, helytörténész, a környező települések református és római katolikus lelkipásztorai és presbiterek, siteri presbiterek, gyülekezeti tagok, más településekről érkezettek, magyarországi vendégek.

A KREK püspöke igemagyarázatát a 2Kir 11:9-12 alapozta, amely kétezernyolcszáz évvel ezelőtt történt eseményre emlékeztet bennünket, amely történet elmondja miszerint egy nagymama kimentti a hat éves gyermeket, hogy majd negyven évig uralkodja Judeát. Ennek a történetnek a mondanivalója ma is aktuális és azt jelenti, hogy jöhet akár milyen válság, Isten az Ő népét nem hagyja, így nem hagyja a siteri templomot sem azok karmaiba, akik nemzeti, kulturális örökségeinkre fáj a foguk, mert az Élőisten ott is jelen van, ahol omló falak vannak és nem hagyja azt összeomlani. Nincs más feladatunk, mint az isteni feladatban részt venni, körbeölelni a templomot és a gyülekezetet – hallhattuk az igemagyarázatból.

Az istentiszteletet követően elsőnek dr. Puskás Imre helyettes államtitkár szólt a jelenlevőkhöz, bemutatta a magyar kormány által kezdeményezett és az Országgyűlés által elfogadott a határon túli magyar vonatkozású épített kulturális örökség értékeinek feltárását, megóvását és megismertetését célzó Rómer Flóris Tervet. A terv megvalósítására 2018-ig évente 200 millió forint támogatást kell biztosítani a kulturális örökség védelméért felelős tárca költségvetésében határon túli épített örökség megóvása jogcímen.

Szabó Ödön parlamenti képviselő felelevenítette azokat

az emlékeket, amikor Gavrucza Nagy Emese tiszteletes asszony bekopogott Vitályos Barna polgármesterhez és együtt keresték meg, hogy közösen találjanak anyagi segítséget a leromlott állapotban lévő Árpád-kori siteri református templom felújításához. „Mi mindig segítettünk lehetőségeink szerint kisebb – nagyobb összegekkel nemzeti és kulturális örökségeink megmentése érdekében, (...) egyházainkban is kialakult egy szakember gárda, akik mindent megtesznek műemlékeink védelmében, (...) nagyon sok pályázatunk van, szakembere hiány nincs, a pályázat megírása nem okoz gondot, ami sok esetben hiány azaz önrész,

(...) nagyon sok pályázatunk van, szakembere hiány nincs, a pályázat megírása nem okoz gondot, ami sok esetben hiány azaz önrész, ami gondot okoz, ezért is meglepődéssel fogadtuk a magyar kormány által kezdeményezett és létrehozott Rómer Flóris Tervet, együtt sok mindent elérhetünk, ez is olyan, mint egy fa, amely több irányból táplálkozik, (...) úgy járunk jó példával, ha összefogva teszünk meg minden tőlünk telhetőt magyar nemzeti örökségünk védelmének érdekében” – értekezett a képviselő.

Káldi Gyula építész a Teleki Alapítvány részéről elsőként arról beszélt, hogy Rómer Flóris volt az aki részletesen írja le a siteri templomban látottakat és tapasztaltakat, a falképekről, valamint Teleki Lászlóról, aki akár járhatott is Siterben.

Elmondta, hogy amikor hallottak a siteri templomról összeállt egy csapat, amely eljött és döntöttek arról, hogy anyagilag támogassák a kutatást, feltárást, restaurálást, hiszen az alapítvány célkitűzése még a viszonylag könnyen hozzáférhető külső támogatási forrás, amely kiemelkedő segítséget nyújtott közös kulturális örökségünk értékeinek összeírásához, megóvásához, méltó módon történő konzerválásához és bemutatásához.

„Hangsúlyozzuk, hogy mindez a helyreállításokat előkészítő kutatási támogatásoknak és a szakirányú felügyeletet gyakorló Kulturális Örökségvédelmi Hivatal és a Teleki Alapítvány

munkatársainak köszönhetően a szakmai előírásoknak meszszenemenően eleget téve történt.” – mondta az építész.

Emődi Tamás építész, a KREK műszaki előadója tudtuk, hogy a templom építésére vonatkozóan csupán a 18. századtól kezdődően vannak adatok.

A 2002-2007 között végzett falkutatások és régészeti feltárás nyomán körvonalazódott a templom építéstörténete.

Megállapították, hogy korábban már állt itt egy a mainál kisebb, 12. századi, egyenes szentélyzáródású templom.

Úgy vélik, hogy a keleti hajórészt a szentéllyel a 13. század közepén emelhették, míg a nyugati hajóbövítmény a keskeny félköríves, rézsús bélletű ablakok alapján a 13. század végére, vagy a 14. század legelejére tehető. A hajóban nyugati karzat mindig állt. A déli falban egy félköríves záródású ajtó került elő, mögüle a faltetben indult a lépcsőfeljáró a nyugati karzatra, melynek a lenyomatai ma is jól láthatók a déli falon.

Az épület legérdekesebb része a hajó délkeleti sarkában előkerült oltárépítmény. Az északnyugati sarkán szabadon álló oszlopra támaszkodó, élkeresztboltozatos cibórium egykorú a korábbi román kori épületrésszel és a szentéllyel együtt gazdag, feliratos kifestéssel bírt. Keleti falán egyenes vonal jelöli az itt állt oltár magasságát, mely felett négy angyal tartja a mandorlába foglalt, trónoló Krisztus képét. Jobbját áldásra emeli, baljában csukott könyvet tart.

A cibórium rendkívüliségét az adja, hogy a Kárpát-medencében egyetlen hasonló építményt ismerünk, mely a Pozsonyhoz közeli Dunahidas római katolikus templomában maradt fenn a 15. századból.

A székesfehérvári restaurátor Lángi József a siteri templomban tett látogatásának élményeit elevenítette fel, „amikor először jártam itt 1997-ben ónos-jegeseső áztatta fel a templom környékét, alig tudtam néhány használható képet készíteni, a gondnok úr szomorúan, gondterhelten mutatta meg a belsőteret is, ami itt fogadott gondolatotba ejtett, hogy mikor lesz ebből felújított templom. Lám eljött az amikor a mai napon itt állhatunk és gyönyörködhetünk a feltárt és restaurált falképekben” – emlékszik vissza a restaurátor.

Ezt követően Gavrucza Nagy Emese siteri lelkipásztor, aki vasárnap (október 18-án) tartotta a siteri gyülekezetbeli kijelentkező istentiszteletét, hétfőtől egy másik gyülekezetben fogja hirdetni Isten igéjét, megköszönte mindenkinek azt az önzetlen segítséget, akik bármilyen módon is hozzájárultak, melléjük álltak és ott hagyták kezük nyomát a templomon, hogy mi és majd az utókor is gyönyörködhesse a templom ritkaságba menő freskóiban.

Vitályos Barna a siteri gyülekezet presbitere, polgármester helyi készítésű palackozott bort, a templom fényképével díszített címkével és egy mappát ajándékozott minden meghívott vendégnek. A mappa a siteri templomról készült grafikát tartalmazza, amelynek egy részét a helyi születésű és itt lakó Gyurkovics Éva grafikus keze munkáját dicséri.

A hálaadó-istentisztelet Csúry István a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspökének áldásával, és nemzeti imánk a Himnusz eléneklésével ért véget, majd a helyi gyülekezet meghívására mindenki átvonult a kultúrházba, ahol szertetvendégségre hívták a jelenlévőket.

Tóth Zs.

Hármas ünnep a hegyközcsatári református templomban

Hármas ünnepet tartottak vasárnap délelőtt, 2015 november 1-én a hegyközcsatári református templomban, Reformáció emlékünnep, Újborünnep, valamint az újonnan megválasztott és a tisztségben maradt presbiterek eskütételére került sor.

Köszönet a Hegyközcsatári Keresztyén Ifjak együttesének, hogy műsorukkal még színesebbé tették a közös együttlétet.

A HEGYKÖZCSATÁRI „BENEDEK ELEK” I.-VIII. OSZTÁLYOS ISKOLA VILÁGHÁLÓS OLDALÁRÓL TALLÓZTUK

Sikeresen vette ovónéni és óvodás az akadályokat a mai nap folyamán. Gratulálunk Emilia ovónéninek a kitűnően megtervezett tevékenységhez s a gyermekeknek az ügyes munkákhoz.

Elevii școlii din **Sușturogiu** au fost la spectacolul de teatru "Frumoasa și Bestia". În cursul zilei, însoțiți de învățător și părinți, s-au distrat de minune nu numai la spectacol.

A sítervölgyi iskolások "A szép és a szörnyeteg" bábelőadást tekintették meg szombaton. A nap folyamán remekül szórakoztak tanítójuk és néhány szülő kíséretében.

2015.10.24 - Mesemondó verseny Gratulálunk Mészáros Kristófnak a különdíjhoz

HUMORSAROK

A nyugdíjas arra ébred, hogy betörő járkál a lakásában.

- Segítség! - kiabál.
- Ne csapjon zajt - csitítja a betörő.
- Nekem csak pénz kell.

Mire a nyugdíjas—Ja, az más. Akkor keressünk együtt, mert az nekem is kellene...

Két nyugdíjas találkozik tavasz táján egymással.

Azt mondja az egyik:

- Szervusz komám ugye Te is alig várod már a nyarat? Akkor legalább az életszínvonalunk 50 %-al jobb lesz!
- Hogyhogy!?!?
- Úgy, hogy télen fáztunk is és éhezünk is, de nyáron csak éhezünk!!!

Két ember beszélget.

- Te mit csinálsz, ha nyugdíjba mész?
- Az első héten még csak üldögélek a hintaszékben.
- És aztán?
- Szép lassan elkezdek hintázni.

Egy angol, egy francia és egy magyar nyugdíjas arról beszélgetnek, hogyan telnek napjaik. Angol nyugdíjas kezd mesélni:

- Én reggel fogok egy üveg whiskyt, elviszem a klubba, és ott töltöm az egész napom!

A francia nyugdíjas:

- Én reggel fogok egy üveg konyakot, elviszem a barátnőmhöz, és ott töltöm AZ egész napom!

A magyar nyugdíjas:

- Én reggel fogok egy üres üveget, belepisilek, elviszem a körzeti rendelőbe, és ott töltöm az egész napom...

Az egyik újonctól kérdi az őrmester:

- Mi a maga foglalkozása?
- Jelentem, bölcsész vagyok! - mondja az újonc.
- Na, ez remek. Most született a fiam, majd maga megcsinálja neki a bölcsőt!

A hadgyakorlat kellős közepén egy katonai teherautó elakad a mocsárban. Szerencsére percek alatt megáll mellette egy parancsnoki kocsi, négy tiszttel. Kiszállnak, s nagy erőfeszítéssel kitolják a teherautót az útra.

- Na, ez kemény volt! - törölgeti verejtékét az egyik százados. - De mondja, mit szállít ezen a teherautón?
- Tizenöt újoncot, százados úr!

A laktanyába új parancsnok érkezik. Összehívja az ezredet és ezt mondja:

- Katonák! Az én szótáramból hiányzik az a szó, hogy félelem...

Mire egy hang hátulról:

- A majránál tetszett nézni?

A seregben egy hadnagy megszólít egy kiskatonát:

- Kovács honvéd, fel tudja váltani nekem ezt az ötezrest?
- Persze, haver. - feleli a honvéd.

A hadnagy összeráncolja homlokát:

- A helyes megszólítás: hadnagy úr. Mondja még egyszer, fel tudja váltani az ötezresemet?
- Nem, hadnagy úr.

Mi az, kicsi zöld és kúszik a fűben?

- ???
- Katona aknát keres.
- Mi az, kicsi zöld és repül?
- ???
- Megtalálta!

Eligazításon:

- Jelentem, őrmester úr, leégett a kocsiban a kuplung!
- Maga barom! Megmondtam, hogy nincs bent dohányzás!

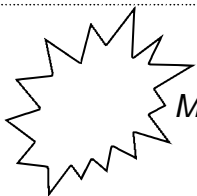
Állj, ki vagy? - ordít a kapuügyeletes.

- Mi közöd hozzá? - felel a másik.
- Pálinkát hoztál?
- Nem.
- Akkor állj vagy lövök!

- Lecsukatom 10 napra, de ha nem elég, egy hétre!

- A kapuügyeletes azért van, hogy be ne engedje a logikát.
- Maguk, ott ketten, jó trió lesznek.
- Hozzanak fát arról a farakásról! De csak a kisebbeket, az olyan nagy tuskókat, mint én, hagyják ott!
- Maguk mind orvosok, mérnökök, sőt lehet, hogy még érettségizett is van maguk között.
- Nem vagyok egy volumen, de...!

VERS

Majd TE is leszel nyugdíjas!

Most jönnek a legszebb évek,

Hisz nem csörög a vekker.

Nem kell más, csak átfordulni

Minden korán- reggel.

Tíz órakor óvatosan ki vet majd az ágyad,

Friss kávéval serkenti majd feleséged vágyad.

Előveszed majd a pipád, s megnyugszol egészen.

Elbóbiskolsz, tán elalszol majd az árnyékszéken.

Pipa füstje mellett jólesik, még: egy s más.

Nagyon kapóra jön majd a nyugdíjazás

Kimehetsz a kertbe madarat hallgatni.

Mindent, amit lehet rendbe akarsz, rendbe lehet hozni

Röptében feletted, rád köszönt a szarka

S rájössz: nyugdíjasnak is van egy dereka.

Boti tanár , avagy Balog Botond

A lapot szerkeszti: Tóth Zsolt Zsigmond